

27

INFORMES EN
PROFUNDITAT

Tràmits d'Importació

- 01 Règims d'Importació
- 02 Consideracions fiscals
- 03 Vocabulari duaner
- 04 Documents comercials
i documents de transport
- 05 Assegurances
i el crèdit documentari
- 06 Tràmits duaners d'Importació

01. Règims d'Importació

A l'hora de plantejar-se la importació d'un determinat producte, cal tenir en compte que poden existir diferents règims d'importació, que impliquin des de la lliure circulació de mercaderies fins a la restricció total, depenent de l'origen dels productes. Així doncs, en funció dels països i territoris d'origen de la importació, els règims existents són:

- **Règim de llibertat comercial absoluta:** les mercaderies dins d'aquest règim no necessiten cap document previ de tramitació.
- **Règim de vigilància prèvia:** en aquest règim, les mercaderies requereixen la presentació d'un document previ a la seva importació, la Notificació Prèvia d'Importació (NOPI) en el cas d'una mesura de vigilància d'àmbit nacional, i l'expedició d'un document de vigilància comunitària en el cas de mesures de l'àmbit de la UE.
- **Règim d'autorització:** existeixen productes que requereixen l'obtenció d'una llicència d'importació comunitària i en alguns casos una autorització administrativa d'importació atorgada per les autoritats nacionals de l'empresa importadora.
- **Embargaments comercials:** en situacions excepcionals, els organismes internacionals decreten canvis en el règim d'importació amb un país que pot suposar la prohibició d'importar totes o determinades mercaderies del país subjecte de l'embargament.

És possible fer una recerca per tal de conèixer el règim d'importació existent amb un determinat país i per a un producte concret. Aquesta recerca es pot dur a terme en la següent adreça electrònica:

Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç <http://www.comercio.es>

02. Consideracions fiscals

Alta IAE - Declaració censal d'inici d'activitat

Per a poder començar a importar és necessari donar-se d'alta de l'IAE (Impost d'Activitats Econòmiques) per a aquells productes que es vulgui comprar, així com formalitzar la declaració censal d'inici d'activitat. Per fer aquests dos tràmits obligatoris cal dirigir-se a la corresponent delegació d'Hisenda¹ i realitzar l'alta a través del model 037.

Fiscalitat

Les operacions d'importació estan gravades, bàsicament, per dues figures tributàries: l'IVA i els impostos especials.

IVA

L'IVA és un impost de caràcter indirecte que grava els lliuraments de béns, les prestacions de serveis realitzades per empreses i les importacions.

Es consideren importacions les entrades de béns de forma definitiva o temporal dins del territori peninsular d'Espanya i de les Illes Balears sempre que procedixin de països que no pertanyin a la Unió Europea o de territoris exclosos com les Canàries, Ceuta i Melilla.²

En l'IVA s'aplica l'anomenada neutralitat exterior, segons la qual els productes importats entren desprovistos de la càrrega fiscal corresponent al país de procedència i és a Espanya on se'ls aplica el tipus d'IVA espanyol (16%, 7% ó 4%). (Capítol III de la Llei 37/1992, de l'Impost de Valor Afegit). Tots els tràmits es realitzen a: l'Administració o Delegació de l'Agència de l'Administració Tributària¹.

Impostos especials

Aquest impost grava les importacions o introduccions de determinats béns (alcohol, tabac, etc.) en el territori espanyol.

L'impost es paga en el moment en què es produeix el deute duaner o de sortida del dipòsit fiscal del producte o quan és autoconsumit. Queda suspès si es destina a l'exportació o a d'altres dipòsits. Per obtenir l'alta de la llicència fiscal i realitzar el pagament dels tributs cal contactar amb: Delegació d'Hisenda¹.

¹ Telèfon d'informació general: 901 33 55 33; <http://www.aeat.es>

² Cal, doncs, tenir en compte que l'intercanvi de béns entre països de la Unió Europea no es considera importació. Vegeu l'apartat "Intrastat" d'aquest informe.

03. Vocabulari duaner

La importació de qualsevol producte implica tot un procés en el qual intervenen diferents documents, que generalment són desconeguts al públic general, però que qualsevol empresa importadora ha de conèixer. A continuació descriurem alguns conceptes importants en el procés d'importació d'un producte.

L'aranzel³

Els productes que es volen importar estan subjectes a un impost que cal pagar quan entren dins de la UE (i que depenen bàsicament del tipus de mercaderia i del país d'origen).

L'aranzel s'articula com un percentatge sobre el valor de duana, que determina l'import que s'ha de pagar. Aquest valor de duana es determina segons el preu de la mercaderia, el cost de producció o mitjançant la valoració d'una mercaderia semblant.

Per saber quin és l'aranzel aplicable, les possibles limitacions o embargaments existents, així com els documents específics que s'exigiran en el procés administratiu existeix una base de dades realitzada a nivell europeu on es pot conèixer el cost aranzelari. Per a poder utilitzar la base de dades cal saber, com a mínim, dues variables: la codificació TARIC del producte a importar, i el país de procedència o origen. La codificació TARIC és un llistat numerat i classificat per capítols de productes que es pot trobar a la web:

Comissió Europea – Fiscalitat i Unió Duanera

http://ec.europa.eu/taxation_customs/dds/cgi-bin/tarchap?Lang=ES

Operadors econòmics autoritzats (OEA)

Des de gener de 2008, la UE ha introduït la figura dels operadors econòmics autoritzats, que es defineixen com una persona física o jurídica que, en el marc de les seves activitats professionals, efectua activitats regulades per la legislació duanera. L'OEA es podria definir com un operador econòmic de confiança per a les operacions duaneres i que, en conseqüència, pot gaudir d'avantatges dins de tota la Unió Europea.

Així doncs, qualsevol empresa que efectuï regularment operacions d'importació pot certificar-se com a OEA per tal de procedir als tràmits duaners amb major celeritat i avantatges, com per exemple, menys controls físics, prioritat en els controls, possibilitat d'escollir el lloc físic per als controls o major facilitat per acollir-se a procediments duaners simplificats.

Més informació: <http://www.aeat.es>

³ D'origen àrab, però d'etimologia incerta, possiblement de l'àrab *al-ʿanzâl*, plural de *nuzl* "producte, fruit", de l'arrel *n-z-l* 'baixar, fer baixar' (Gran Diccionari de la Llengua Catalana).

Document únic administratiu (DUA)

El DUA (document únic administratiu) és un document administratiu necessari per al compliment de les formalitats duaneres requerides per a les operacions d'intercanvi de mercaderies. Aquest document duaner fou creat per la Comissió Europea per harmonitzar els tràmits i la informació duanera a la Unió Europea (operacions d'importació, exportació i trànsit).

Per una altra banda, serveix com a base per a la declaració tributària i constitueix un suport d'informació.

El DUA està compost per nou exemplars, però per a la importació només són necessaris els següents:

- Exemplar número 6: per a la duana d'introducció o importació.
- Exemplar número 7: per a l'elaboració de l'estadística de comerç exterior.
- Exemplar número 8: per a la persona interessada.
- Exemplar número 9: és utilitzat per autoritzar l'aixecament de les mercaderies.

Amb l'eliminació de les fronteres dins de la Unió Europea, el DUA serveix exclusivament per a l'obtenció de dades en els intercanvis amb països tercers de fora de la Unió Europea.

Actualment es pot realitzar la gestió del document únic administratiu a través de l'oficina virtual de l'AEAT (imprescindible tenir el certificat digital d'usuari).

Més informació: <http://www.aeat.es>

Document Intrastat

L'Intrastat és un document que serveix per obtenir informació sobre el comerç entre els països comunitaris.

Aquest mètode obliga a les parts que intervenen en una operació intracomunitària a subministrar informació estadística mitjançant declaracions periòdiques, en paper o en format magnètic, que s'han de transmetre de forma obligatòria a l'oficina de l'Intrastat.

Existeix un llindar de 140.000 euros que exigeix de la presentació d'aquest document en les entregues comunitàries inferiors en valor a aquest import.

La declaració Intrastat es pot presentar a través d'Internet amb una periodicitat mensual dins del termini dels dotze primers dies naturals del mes següent a aquell en el qual es van realitzar les operacions objecte de declaració.

Més informació: <http://www.aeat.es>

Documents i certificats específics

- Document de vigilància (DOVI): el DOVI es presenta per a la importació de determinades mercaderies incloses en el règim de llibertat comercial que poden estar sotmeses a vigilància prèvia a la importació.
- Autorització administrativa d'importació (AAI): l'AAI és necessària per a la importació d'algunes mercaderies sotmeses a restriccions quantitatives o a vigilància en aplicació de la política comunitària. Quan la mercaderia és sotmesa a una limitació quantitativa, també s'ha d'aplicar la sol·licitud de contingent quantitatiu.

Per a les importacions de caràcter restringit és necessari presentar la llicència a la importació en lloc de l'AAI (llicència importació comunitària).

Tots aquests tràmits poden realitzar-se a la seu territorial de la Secretaria General de Comerç Exterior, situada a Via Augusta, 197-199 (cantonada amb C/ Calvet). <http://catalunya.comercio.es>

Certificats

En funció del país de destinació i del producte que s'importa, s'exigeixen un seguit de documents complementaris que han d'acompanyar la mercaderia.

- Certificat d'importació: certificat per a mercaderies sotmeses a vigilància prèvia, que autoritza i obliga a importar, durant un període de temps fixat, la quantitat indicada del producte.
Tramitació: Delegació Territorial de la Secretaria General de Comerç Exterior ⁴.
- Quaderns ATA: per a mercaderies destinades a fires i exposicions.
Tramitació: Cambra Oficial de Comerç, Indústria i Navegació ⁵.
- Certificat de sanitat exterior: per a determinats productes relacionats amb la defensa de la salut.
Tramitació: Departament de Salut ⁶.
- Certificat fitosanitari: per al control contra les plagues.
Tramitació: Departament d'Agricultura, Alimentació i Acció Rural ⁷.

⁴ Via Augusta, 197-199 (cantonada C/Calvet) - 08021 Barcelona

Telèfon: 93.216.50.36 - Fax: 93.216.51.89 - <http://catalunya.comercio.es>

⁵ Av. Diagonal, 452-454 - 08006 Barcelona

Telèfon: 93 416 93 00 - Fax: 93 416 93 01 - <http://www.cambrescat.es>

⁶ Trav. de les Corts, 131-159 - 08028 Barcelona

Telèfon: 93 227 29 00 - Fax: 93 227 29 90 - <http://www.gencat.cat/salut>

- Certificat veterinari: per evitar el risc de propagar a d'altres països malalties contaminants existents a la ramaderia espanyola.
Tramitació: Departament de Salut¹³.
- Certificat CATICE: per a una sèrie de productes alimentaris s'exigeix el compliment d'un seguit de normes de qualitat.
Tramitació: Sotsdirecció General d'Inspecció, Certificació i Assistència (CATICE)⁸.
- Certificat d'origen o certificat de circulació EUR1, EUR2: per acreditar el país d'origen.
Tramitació: Cambra Oficial de Comerç, Indústria i Navegació⁹.
Departament de Duanes i Impostos Especials de l'Agència Estatal de l'Administració Tributària¹⁰.
- Visat consular: a sol·licitud de l'empresa importadora, han de visar-se determinats documents.
- Tramitació: Consolat del país de destinació de la mercaderia.
- Carnet TIR: per a donar permís al tràfic de mercaderies a través de països no destinataris d'aquesta mercaderia.
Tramitació: Cambra Oficial de Comerç, Indústria i Navegació¹⁶ i sindicats de transports.
- Carnet TIF: el mateix que el TIR però per a ferrocarril.
- Carnet ECS: existeix per a alguns països en els quals no s'utilitza el quadern ATA.
- Certificat de dipòsit previ a la importació: es presenta quan s'ha de fer un dipòsit previ abans de despatxar la mercaderia a la importació.
- Certificat internacional d'importació
Tramitació: Delegació Territorial de la Secretaria General de Comerç Exterior¹¹.

⁷ Gran Via de les Corts Catalanes, 612-614 - 08007 Barcelona

Telèfon: 93 304 67 00 - Fax: 93 304 67 08 - <http://www.gencat.cat/dar>

⁸ P^o de la Castellana, 162 - 28046 Madrid

Telèfon: 91 349 37 56 / 91 349 37 68 (CITES) - Fax: 91 349 37 40 - <http://www.comercio.es>

¹⁰ C/ Josep Carner, 27 - 08038 Barcelona

Telèfon: 93 3444 000/ 900 200 497 - <http://www.aeat.es>

¹¹ Via Augusta, 197-199 (cantonada C/Calvet) - 08021 Barcelona

Telèfon: 93.216.50.36 - Fax: 93.216.51.89 - <http://catalunya.comercio.es>

04. Documents comercials i documents de transport

Documents comercials

- Factura comercial: document estès per la part venedora, segons el seu propi model, on es recull el preu de la mercaderia i les condicions en les quals està disposada a realitzar la venda, que s'utilitza com a contracte de venda i forma de cobrament de l'operació.
- Llista de contingut o packing list: document que acompanya la factura comercial en el qual es recull el contingut dels paquets que constitueixen la importació.

Documents de transport

Segons la modalitat de transport utilitzada en el comerç internacional s'exigeix un tipus de document diferent:

- Transport marítim: la documentació necessària és el rebut a bord, la llista d'embarcament, la pòlissa de noliejament (llibre de les condicions del contracte) i el coneixement d'embarcament. El darrer document és el més important ja que constitueix la rebuda de les mercaderies per part de la naviliera, el contracte de transport i el títol de propietat de la mercaderia.
- Transport terrestre: ja sigui el transport per carretera o per ferrocarril, es necessita l'anomenada "carta de port", que inclou el contracte de transport i la rebuda de la mercaderia per part del mitjà que la transporti, ja sigui l'empresa transportista o la companyia ferroviària, juntament amb el carnet TIR o TIF respectivament.
- Transport aeri: s'exigeix la "carta de port", que, com en el transport terrestre, inclou el contracte de transport i la rebuda de la mercaderia per part de la companyia aèria, en aquest cas.
- Transport multimodal: és el transport de mercaderies que es caracteritza per utilitzar més d'un mitjà de transport. Es necessita el document de transport i el resguard dels agents transitoris.

Tramitació: Companyies de transport i l'Associació Internacional de Transport Aeri (IATA)¹².

¹² <http://www.iata.org>

05. Assegurances i el crèdit documentari

Assegurances

En un contracte de compravenda internacional és recomanable assegurar determinats riscos que poden aparèixer. El principal és l'assegurança que cobreix els riscos derivats del transport de la mercaderia i ha de tramitar-se a les companyies d'assegurances de transport.

Tramitació: Companyies d'assegurances de crèdit i caució¹³.

El crèdit documentari¹⁴

El document més comú per assegurar la transacció entre part compradora i venedora de dos països diferents és el crèdit documentari, a través del qual el banc que representa la part compradora de la mercaderia assegura al banc de la part venedora el pagament de la transacció. Recomanem visitar també: <http://www.scinet-corp.com>.

¹³ Compañía Española de Seguros de Crédito a la Exportación (CESCE)

Pg. de Gràcia, 54 - 08007 Barcelona

Telèfon: 93 487 19 00 - Fax: 93 487 37 88 - <http://www.cesce.es>

¹⁴ Per a més informació: "El crédito documentario y sus documentos" de Luis Molina (editat per la Fundació CONFEMETAL).

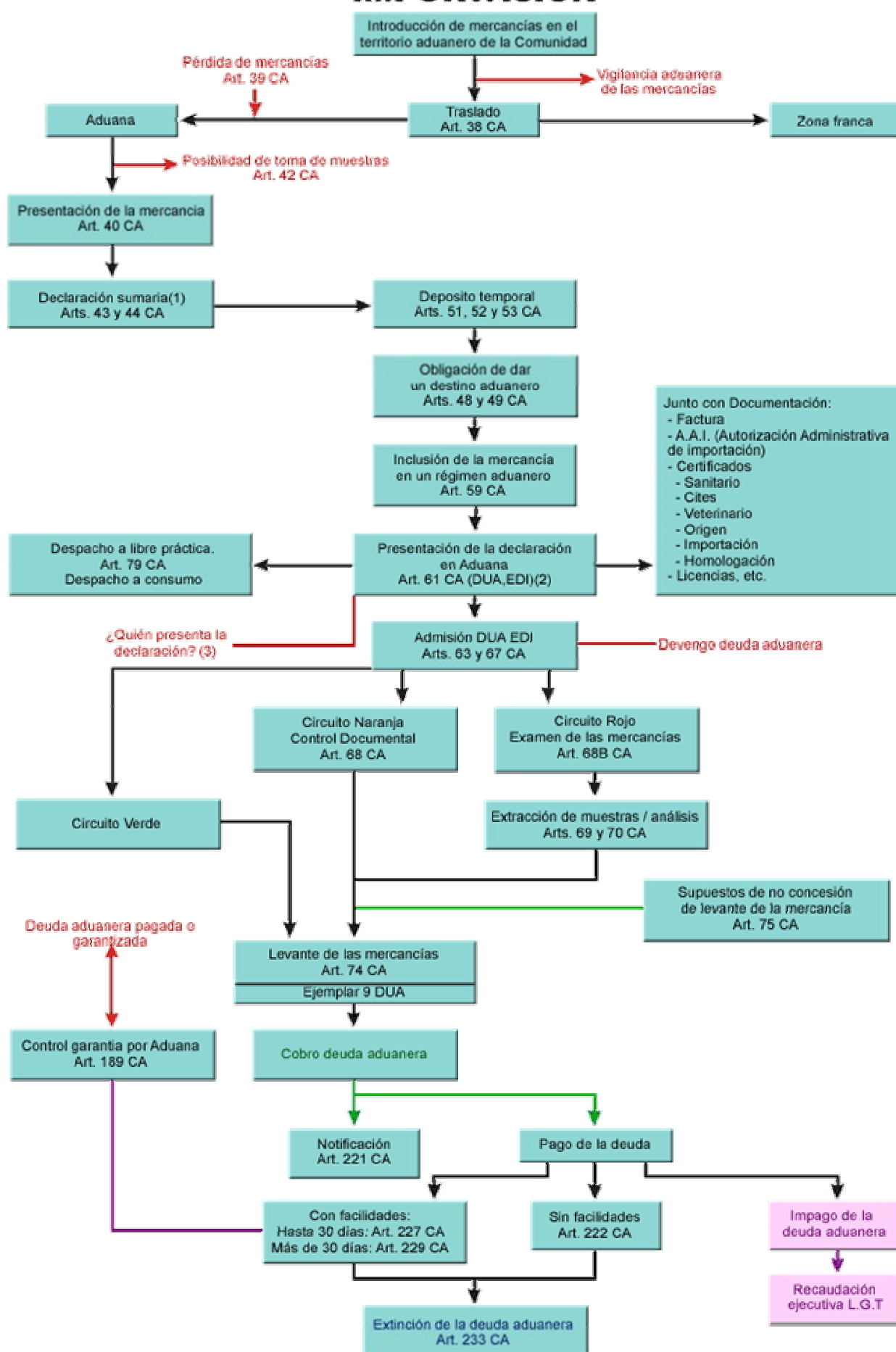
06. Tràmits duaners d'Importació

El circuit administratiu que cal realitzar per disposar d'una mercaderia provinent de fora de la Unió Europea és força feixuc i carregós. Cal pensar que depenent del producte que vulguem entrar dins la UE pot arribar a ser contraproduent per a les nostres empreses europees. Així, és “normal” que les operacions intracomunitàries siguin molt més senzilles i fàcils de realitzar, administrativament parlant, que les operacions intercomunitàries (operacions d'importació).

A continuació trobareu un petit esquema dels passos que segueix una mercaderia que és importada des de fora de la UE. Els articles mencionats en cadascun dels apartats es refereixen a la legislació aplicable (Reglament (CEE) n. 2913/1992 del Consell pel qual s'aprova el Codi Duaner Comunitari).

Recomanem a la persona emprenedora que es posi en contacte amb algun/a agent de duanes o comissionista per conèixer el cost que li suposaria externalitzar el servei d'importació de productes. A la pàgina web del Col·legi Oficial d'Agents i Comissionistes de Duanes de Barcelona poden trobar un directori, <http://www.coacab.com>.

IMPORTACIÓ

Elaborat per l'Equip de Barcelonanetactiva a partir de les següents fonts d'informació:

- Agència Estatal d'Administració Tributària. Ministeri d'Economia i Hisenda.
<http://www.aeat.es>
- Àrea de Comerç Exterior de la Secretaria d'Estat de Turisme i Comerç. Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç.
<http://www.comercio.es>
- Col·legi Oficial d'Agents i Comissionistes de Duanes de Barcelona.
<http://www.coacab.com>
- Cambres de Comerç.
<http://www.plancameral.org>
<http://www.cambrescat.es>
<http://www.camaracs.es>

© Barcelona Activa SAU SPM, 1998-2009 - Darrera actualització: 30/04/2009

Tot i que s'ha extremat en tot el possible la cura a assegurar l'exactitud i fidelitat d'aquesta informació i de les dades contingudes, Barcelona Activa SAU SPM no pot acceptar cap responsabilitat legal per les conseqüències que es puguin derivar d'accions empreses com resultat de les conclusions que es puguin extreure d'aquest informe.